

KERK-KRAANT

GELOOFSGEMEENSCHAP AUGUSTINUS
EINDHOVEN

CORONA EDITIE 69

Jaargang 9, nummer 32

11 juli 2021

***Aan de vrienden van de Geloofsgemeenschap Augustinus
Eindhoven en alle andere geïnteresseerden***

Vijftiende zondag door het jaar

*Vrede vinden we hier. Laten we nu samen zijn om de vrede die God ons
schenkt te vinden. Daartoe zegene ons: Vader, Zoon en heilige Geest.
Amen.*

In beweging komen

De zomertijd is aangebroken. De tijd van rust en vakantie. Mensen trekken naar alle delen van de wereld. En ieder jaar aan het begin van de vakantietijd horen we in het evangelie teksten die te maken hebben met op reis gaan, uitgezonden worden en een taak of missie meekrijgen.

Maar die missie loopt niet altijd van een leien dakje, vernemen we in de lezingen. Amos krijgt te horen dat zijn boodschap niet gewenst is. En toch gaat Amos door. Amos hoort bij God die hem vroeg te doen als Hij.

De apostelen horen dat ze niet overal welkom zijn. En toch genezen ze zieken. De leerlingen horen bij Jezus die hen vroeg te doen als Hij. Alleen zo zullen dorpen en steden vervuld worden van liefde, gerechtigheid en vrede.

Moge we in deze bezinning de goede boodschap verstaan waarmee we op weg gestuurd worden om te bouwen aan het rijk van God.

Ik wens ons een goede en inspirerende bezinning toe.

René Hornikx

**Aanmelden voor de viering op
Glorieux: Mensen die nog niet
geweest zijn, hebben voorrang. Uw
bericht liefst voor woensdag via
mail: cjm.piscaer@gmail.com of
telefoon 040-2262808 (Carla
Piscaer) /
of 06-50237483 (Jacques de Klerk).**

*Redactieadres: frans.ans.savelkouls@hetnet.nl
Website: augustinus-eindhoven.nl*

Eerste Lezing: Amos 7,12-15

In je dagelijks leven kun je het Goede Nieuws horen en er iets mee doen.

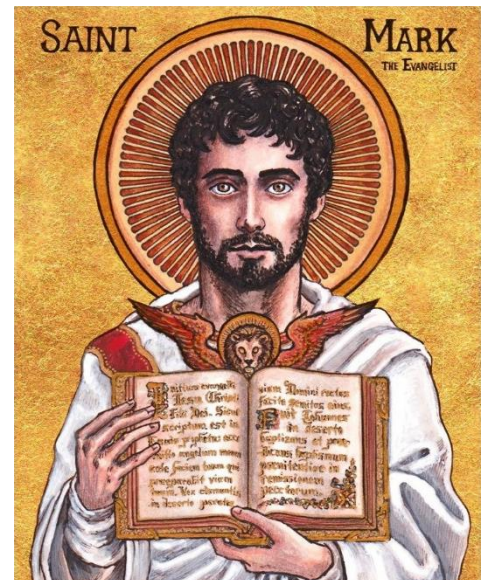
Amasja zei tegen Amos: 'Ziener, u moet maken dat u wegkomt! Verdwijnt naar Juda en verdien daar uw brood maar met profeteren! Hier in Betel mag u niet meer profeteren, want dit heiligdom is van de koning en dit gebouw van het rijk.' Amos gaf Amasja ten antwoord: 'Ik ben geen profeet of lid van een profetengilde, ik ben veehoeder en vijgenkweker. Maar Jahwe heeft mij achter mijn beesten weggehaald en het is Jahwe die tot mij gezegd heeft: "Trek als profeet naar mijn volk Israël".'

Vraag: Hoor je het Goede Nieuws elke dag? En wat doe je er dan mee?

Evangelie: Marcus 6,7-13

Een raad voor mensen die onderweg zijn: houd je bewegingsvrijheid en neem als bagage het Goede Nieuws mee.

Jezus riep de twaalf bij zich en begon hen twee aan twee uit te zenden. Hij gaf hun macht over de onreine geesten en verbood hun iets anders mee te nemen voor onderweg dan alleen een stok: geen voedsel, geen reiszak, geen kopersgeld in hun gordel. 'Wel moogt ge sandalen dragen, maar trekt geen dubbele kleding aan.' Hij zei verder: 'Als ge ergens een huis binnengaat, blijft daar tot ge weer afreist. En is er een plaats waar men u niet ontvangt en niet naar u luistert, gaat daar dan weg en schudt het stof van uw voeten als een getuigenis tegen hen.' Zij vertrokken om te prediken dat men zich moest bekeren. Zij dreven veel duivels uit, zalfden veel zieken met olie en genazen hen.

Vraag: Is het Goede Nieuws dat je meeneemt je tot vreugde of is het ballast?

**Hij die goed doet is vrij.
Augustinus**

Gaat uit en verkondigt het evangelie

Terwijl Jezus zelf rondgaat in de dorpen en er onderricht geeft, besluit hij ook om nu al zijn leerlingen op pad te sturen. Het is dus goed voor hen om nu al ervaring op te doen en te proeven van wat hun later te wachten staat. De roeping en de uitverkiezing van zijn leerlingen krijgt nu al zijn concrete

vorm. Jezus zendt zijn leerlingen twee aan twee uit. Eén is maar alleen, zeggen wij. Maar twee aan twee uitzenden heeft een diepe en belangrijke betekenis. De leerlingen zijn steun en hulp voor elkaar. Samen dragen zij de boodschap uit. Dit samen-doen wordt van binnenuit beleefd door de leerlingen. Zodoende heeft hun gezamenlijke getuigenis meer waarde en overredingskracht dan ergens alleen aankloppen. Zij staan dus sterk omdat zij samen dezelfde idealen van binnenuit beleven. Het is ook mooi om te ervaren bij de huizen waar ze aankloppen, dat de leerlingen goede vrienden van elkaar zijn. Ontmoetingen hebben niets zakelijks en er hoeft geen geld verdiend te worden. Zij blijven idealisten.

De evangelist omschrijft niet nader de dorpen waarheen ze gaan. Zo gaat het niet om historische feiten. Het gaat om de uitzending op zich die de kern van Jezus opdracht zal worden. Uitzending en prediking zijn wezenlijk. Daar gaat het om: Gods Rijk is komende. Uit de prediking moet bekering volgen. De leerlingen hopen verder op gastvrijheid die hun wordt aangeboden op hun tochten. De gastvrijheid was en is en blijft de belangrijkste deugd in de samenleving. Dit heeft met een zekere Godsontmoeting te maken. En niet weglopen naar een andere plek waar het misschien nog beter is. Als je vreemden ontmoet en in je huis opneemt, is dit als het ware een Goddelijke deugd. De leerlingen genieten van deze openheid en kunnen zo hun boodschap kwijt. Er is wel een waarschuwing: Als je ergens binnengaat moet je daar blijven en niet elders gaan waar het misschien beter is. Dat zou een grote belediging zijn van de gastheer.

Marcus gaat ook nog in op de reactie van de leerlingen als het volk hen geen geloof schenkt. De leerlingen zullen het stof van hun voeten schudden als een getuigenis tegen het volk. Het was toen de gewoonte dat een vrome jood het stof van zijn voeten schudde, als hij terugkeerde uit een heidens land en opnieuw voet zette op zijn eigen heilige grond. Volgens de overlevering zou het stof op de oordeelsdag tegen het volk getuigen. Indien het volk de boodschap van de leerlingen wel opneemt, zal dit een hele omkeer in hun leven op gang brengen.

Marcus besluit dit verhaal met het succes van de prediking van de leerlingen. Zij dreven duivels uit, zalfden de zieken met olie en genazen hen. De leerlingen handelen zoals Jezus hen opdroeg. Hij is hun voorbeeld en alles gebeurt in zijn Geest.

Onze verantwoordelijkheden als leerlingen van Jezus zijn in deze tijd natuurlijk totaal anders en vragen om een wereldwijde aanpak. De problemen liggen voor het opscheppen. Eenzaamheid, verdriet, vluchtelingenstromen, milieu en natuur, et cetera. Als je de ontwikkelingen van onze tijd bijhoudt, kun je alle kanten uitgaan met je verantwoordelijkheden en inzet. Een positieve Geest blijft de inspiratie tot ons handelen. Voor ons gelovigen blijft de bijbel daarbij een belangrijke inspiratiebron.

Dolf van der Linden osa

Kerken bezoeken en mensen ontmoeten (deel 2)

Dit verhaal is een ode aan Joop, mijn onlangs overleden vrouw. Samen hebben wij mooie reizen in binnen- en buitenland gemaakt en daarbij altijd kerken bezocht. Dit, wel zeker, uit religieus besef dat er meer is tussen hemel en aarde en daarna, ons 'beloofd'. Kerken zijn een plaats om dat besef te voeden. Deze week deel 2.

Een toekomstige gelovige in de Sint-Janskathedraal Den Bosch

Zondagmorgen in Den Bosch. Wij gaan naar binnen bij de O.L.-Vrouwekapel van de Sint-Jan. Een bomvolle kerk met voornamelijk gildebroeders in vol ornaat met het gebruikelijke instrumentarium. Een dienst ter gelegenheid van een gildefeest? We gissen er naar. Met veel moeite bereiken we, al schuifelend een staanplaats onder de preekstoel. Op enige afstand staat een man (vader?) met een kind op zijn schouders. En dan gebeurt het. Ineens ziet het kind mij staan en roept luidkeels, wijzend naar mij: "Papa, Sinterklaas". De voorganger op de preekstoel, die net het woord wil de richten tot de aanwezigen, was even van zijn à propos en wist niet adequaat te reageren. Hij miste daardoor deze unieke kans om het spontane kind met een heilig geloof in Sinterklaas te zien als een potentiële nieuwe gelovige van de gemeenschap.

Een Belgisch echtpaar op een terras bij de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen

Antwerpen, de bijzondere Vlaamse stad, die wij regelmatig hebben bezocht o.a. voor speciale winkels voor specerijen, kruiden enzovoort voor onze Aziatische gerechten. En altijd weer met de beleving van de historische wandelingen. Zo ook vandaag weer. De eerste stop op onze wandeling is altijd bij de kathedraal van Onze-Lieve-Vrouw. We strijken neer op het ons bekende terras in de hoek van de kathedraal, pal tegen de steunbeer. Naast ons zit een ouder echtpaar met ieder een pint bier binnen handbereik (elf uur in de ochtend). Wij begroeten de twee. Joop: "Het is goed toeven hier op het terras in het vroege zonnetje". Dat zeker, beaamde de man droogjes. Wij: "Straks lopen we weer eens deze mooie kerk binnen voor een kaarsje en ook om weer eens 'De Kruis-afname' van Rubens te bewonderen". Hij: "Nee, in die kerk komen wij nooit. Dat is voor toeristen". Joop doet nog een poging hem tot andere gedachten te brengen, maar tevergeefs. Alleen mevrouw reageert, zich verontschuldigend. "Vroeger kwam ik er weleens". Meneer: "Ik ben niet zo'n kunstliefhebber". Wij: "Maar dan kunt u bepaalde schilderijen toch mooi vinden. En als ik u zo zie genieten van uw pint bier, dan denk ik aan 'De Vrolijke Drinker' van de beroemde Nederlandse schilder Frans Hals. Hij is even beroemd als Rubens, waren tijdgenoten en

beiden zijn zo beroemd dat ze ieder een eigen museum hebben. Rubens, het Rubenshuis hier verder op en Frans Hals, het Frans Halsmuseum in Haarlem“. Ik vind het trouwens ook een interessant schilderij, want ik krijg altijd zin in een trappist als ik er naar kijk“. “Een schoon verhaal, meneer. Daar moeten we nog maar eens een pint op nemen“. Wij: “Een rondje van ons“. Hij: zich richtend tot zijn vrouw: “We moeten toch maar weer eens een keer de kerk binnenlopen“.

De kunsthistoricus en de Sint-Baafskathedraal in Gent

Ditmaal zijn wij in de mooie, historische Vlaamse stad Gent. Een van de hoogtepunten van deze dag is het bezoek aan de Sint-Baafskathedraal. Aandachtig voor al het moois wandelen wij door de kerk. En dan houdt een

man ons staande. “Als ik u even mag aanspreken, mevrouw, meneer, als ik het zeggen mag, u kijkt beiden anders naar de dingen dan de doorsnee-bezoeker. Of u bent kunstliefhebber of zelf wellicht kunstenaar“. Joop: “Wij houden beiden van kunst en mijn man is zelf kunstenaar“. Hij: “Mag ik mij even voorstellen, ik ben gepensioneerd kunsthistoricus. Als u wilt kan ik u het een en ander over deze kerk vertellen“. Wij: “Nou, met plezier, zo’n aanbod krijgen wij niet elke dag“. Al gauw bleek deze kunsthistoricus een boeiende verteller met passie voor de Sint-Baafs. Vanzelfsprekend begon de rondleiding bij ‘De aanbidding van het Lam Gods’ van de gebroeders Hubert en Jan van Eyck. Dit altaarstuk wordt beschouwd als het hoogtepunt in de

vijftiende-eeuwse Vlaamse schilderkunst. Twee panelen werden in 1934 gestolen. Een daarvan is weer terug gevonden. Van het andere paneel ‘De rechtvaardige Rechters’ is een reproductie te zien. De kunsthistoricus wist dat alles en nog veel meer, al wandelend met ons, te vertellen. Heel erg bedankt, meneer. Het was heel boeiend. Onze dag kon niet meer stuk.

Pieter Briels

Dommelende heiligen (deel 2)

Oda van Sint-Oedenrode aan de Dommel: ze bestond niet écht, maar werd wel voorzien van een epos. Het kan ook anders. We verlaten de kabbelende Dommel voor de omgeving van de Beerze. Er is een heilige in de Meierij, uit deze vroege periode, die wél bestaan heeft, maar aan wie dan weer geen epos is gewijd. Odulphus van Oirschot. Wat had u gedacht. Er bestaat in de Kempen een grote voorliefde voor heiligen die met Od- beginnen: Oda van Sint-Oedenrode, Odulphus van Oirschot, Odrada van Balen (net over de staatsgrens).

Odulphus moet in de tweede helft van de 8ste eeuw geboren zijn. Zijn leven is heel wat minder spectaculair geweest en we weten er ook niet zo heel

veel van. Hij zou in Oirschot pastoor zijn geweest en daarna naar Utrecht zijn getrokken. Hij wilde enerzijds het klooster in en anderzijds heidenen bekeren. Misschien zelfs de marteldood lijden. Daarom trok hij naar de Friezen. Die waren nog woest en wild. En hadden een ernstig schisma dat Odulphus wist te helen. Hij stichtte een klooster in Stavoren waar hij jaren zou verblijven, alvorens terug te gaan naar Utrecht waar hij vredig is gestorven, op relatief hoge leeftijd, rond het midden van de 9de eeuw. Een Karolingische heilige dus. Dat verhoogt meteen de kans op authenticiteit. Odulphus werd vereerd in Stavoren en Utrecht, in Oirschot en Best, maar ook (enigszins merkwaardig) in Assendelft, in Borgloon en in Dendermonde. Zijn *vita* of levensbeschrijving dateert uit de 10de eeuw en is in verschillende handschriften overgeleverd. Het oudste zit in het Noord-Franse Saint-Omer, het tweede zit weer in de kast achter mijn bureau in

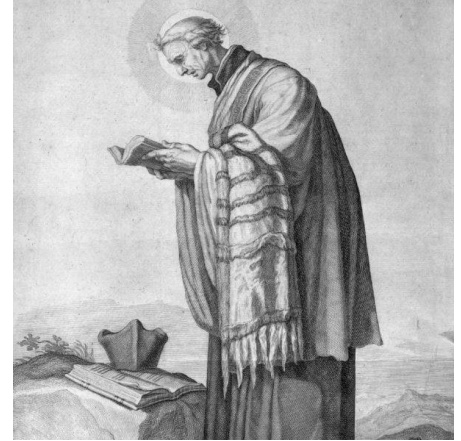
Brussel. Odulphus wordt vaak afgebeeld met een appel. Hij zou deze gekregen hebben van een engel als beloning voor zijn oppassend en gehoorzaam gedrag als jongen. Ideaal dus voor een patroon van een school. Er heet is nog steeds in Tilburg een vwo naar hem. En zelf zat ik destijds in Oirschot op de Odulphusschool die nu ontheiligt *De Linde* heet. Tegenover onze school was (en is) er aan de Spoorwagweg een straatkapelletje, waar aanvankelijk een echt beeld in stond. Ik herinner me vaag dat er een daad van vandalisme of een ongeluk is geweest zodat het beeld verdween. Nee, niet naar mij wijzen: ik ben van het type dat appels zou krijgen, vrees ik, niet dat beelden kapot smijt. Sinds 1980 staat er een vereenvoudigd metalen frame met de trekken van Odulphus, mét appel. In de Oirschotse Sint-Pieterbasiliek staat een groot neogotisch altaar voor Odulphus, net als in de Odulphuskerk in Best, want volgens de overlevering is Odulphus op die plaats in Best geboren. Maar Best was tot 1819 deel van Oirschot, dus is het Odulphus van Oirschot. Best kan nog steeds niet verteren dat het deel van Oirschot is geweest en Oirschot kan nog steeds niet verteren dat Best

zich heeft afgescheiden en zo vechten we maar aan. Maar de Romeinse site in Oirschot ligt toch echt op Oirschots grondgebied, al ligt Best er 10 m vandaan.

Na de parochiefusies vormen Oirschot, Best en de Beerzen één geheel onder het patronaat van Odulphus 'van Brabant'. Daarmee is de kool en de geit gespaard. Tot 2014. Toen vond er in Oirschot een lezing voor de heemkundekring plaats en de voordrachtgever verstoutte zich, de snoodaard, om te beweren dat Odulphus helemaal niet in Oirschot of Best geboren was, maar in Noord-Frankrijk. Dat staat overigens nog steeds op Wikipedia te lezen. Oirschot was in diepe shock. Over Best weet ik niets te vertellen. In maart 2014 vond in de Oirschotse Sint-Pieter de onthulling plaats van een replica van het grafmonument voor de in Oirschot geboren pauselijke zanger Christiaan van der Ameijden († 1605) waarvan het origineel zich in de S. Maria dell'Anima in Rome bevindt. Ik was daarbij,

want ik had in Rome onderzoek naar deze persoon gedaan en de vertaling van het Latijnse grafschrift gemaakt, die bij de replica is geplaatst. En daar, *en plein public*, richtte de pastoor van Oirschot, Leendert Spijkers, het woord tot mij met de vraag om over de Odulphuskwestie mijn licht te laten schijnen. Wat laat zien hoe zwaar de schok in Oirschot was aangekomen.

De dag nadien was ik weer in Brussel op post. Ik haal ons handschrift (ms. 9636-37 uit ca. 1100, afkomstig uit het klooster van Saint-Laurent in Luik) uit het magazijn. Ik weet dat dit fantastisch klinkt, maar ik kan inderdaad pakken wat ik nodig heb. Dat is nu eenmaal mijn werk. En geen handschoenen: dat is flauwekul voor de show. Met handschoenen heb je geen contact met het materiaal en voel je niet wat je doet.

Odulphus van Stavoren

Levensgevaarlijk dus als je kwetsbaar papier of perkament aanraakt, want voordat je het weet, heb je drie, vier bladen vast in plaats van de ene die je wilt omdraaien of beschadig je juist omdat je niet voelt wat je doet. Papier en perkament zijn gemaakt om aangeraakt te worden en er is geen reden waarom iemand in de 12de of in de 17de eeuw dat wél mocht en ik nu níet. Maar tegenwoordig wordt zelfs een boek uit de jaren 1960 op televisie al met handschoenen vastgepakt, want 'het is oud en dan moet je handschoenen dragen.' Flauwekul dus, pure show. Een boek uit de jaren 1960 is trouwens niet oud. Het lijkt wel tegenwoordig of in Nederland alles steeds sneller oud is en dat zelfs iets van amper tien jaar geleden als een hopeloos en onhandelbaar relict uit ver vervlogen tijden wordt behandeld. Wat tijdsbeleving betreft, vlakt Nederland gevaarlijk af.

Maar goed, ik had het handschrift vast en citeerde dus ook letterlijk uit het handschrift en niet uit een editie toen ik mijn antwoord neerpande.

In het eerste hoofdstuk van de vermoedelijk in Utrecht of in Luik in de 10de eeuw geschreven *vita* staat verteld dat Odulphus in het klooster wilde treden, maar dat zijn ouders hem vurig smeekten dat niet te doen. Niet uit weerszin, maar gewoon omdat het klooster een scheiding voor altijd betekende: zij zouden hem nooit meer zien. De appel indachtig, gaf Odulphus aan hun smeken gevolg. Of zoals het in zijn *vita* heet:

'Zijn ouders vroegen hem dit niet te willen doen, maar hun wens te volgen en de kerk die Oroscoth genoemd wordt met de parochie te besturen. Want daar was hij geboren en getogen. Hun smeekbeden overtuigden hem en hij gehoorzaamde voorlopig aan hun wensen ook al was het tegen zijn zin.'

Is Oroscoth nu Oirschot? Dat is de vraag waar het om draait.

Ad quod respondeo 'Hierop antwoord ik':

1 Het staat vast dat er vanaf de middeleeuwen een cultus bestaat voor Odulphus in Oirschot en Best, zodanig zelfs dat een oude oorkonde (enkel in kopie bewaard) Odulphus met Maria als patroon van de parochie noemt en er in Best zeker vanaf de 15de eeuw een kapel was die in het midden van de 16de eeuw tot parochiekerk verheven werd.

2 Deze cultus is altijd plaatselijk gebleven en er zijn geen aanwijzingen dat er geprobeerd is deze cultus te exploiteren en pelgrims van buitenaf aan te trekken.

3 De heiligenverering in de middeleeuwen richt zich op hun graf en hun relieken, eventueel op door hen verwekte waterbronnen, maar niet op hun geboorteplaats: dat laatste deed er niet toe, aangezien een heilige pas heilig wordt (en daardoor zijn bijzondere betekenis krijgt) bij zijn overlijden, d.w.z. zijn wedergeboorte in de hemel.

4 De heiligenverering in de middeleeuwen richtte zich niet zozeer op de navolging van die heilige in het eigen leven, maar op de wonderbaarlijke en genezende werking van zijn of haar relieken. Een cultus zonder relieken heeft dan ook weinig zin, wat andermaal de aandacht op hun graf en niet op hun geboorteplaats richt.

Als we dit in ogenschouw nemen, valt op dat er in Oirschot nooit zoiets als de 'vervalsing' van Sint-Oedenrode heeft plaatsgehad. Men heeft Odulphus eigenlijk nooit als *identitätsstiftend* element gebruikt. Dat zou Best later wel doen, maar dat is allemaal in historisch goed geattesteerde omstandigheden en zonder de minste *foul play*. In Oirschot was Odulphus eerder bijkomstig.

Daar komt nog bij dat de *vita* van Odulphus niet begint met stellig te beweren dat hij in Oirschot geboren is, wat eventueel verdacht zou kunnen zijn (wij zijn heel erg goed in alles verdenken!), nee, de vermelding staat min of meer terloops in de tekst. In feite gaat het om de motivatie waarom Odulphus' ouders hem vragen juist hier in *Oroscoth* pastoor te zijn. Want dat is natuurlijk wel iets wat verklaard moet worden: waarom juist daar? Welnu, omdat hij daar geboren is. Meer wordt er niet van gezegd, heel eenvoudig en vanzelfsprekend en met stille trom. De bewering is vanuit de tekst en vanuit het betoog zelf nodig en gewenst.

Als we dan alles bij elkaar voegen, is mijn conclusie dat er niet *a priori* een reden is om de passage in de *vita* waarin *Oroscoth* vermeld wordt, als verdacht te beschouwen. En dat er evenmin een reden is, gezien de later geattesteerde cultus en de andere bekende naamsvormen, om er *a priori* aan te twijfelen dat met *Oroscoth* Oirschot bedoeld kan zijn. Dat is weliswaar geen absoluut bewijs, maar wel het beste dat we met de bronnen waarover we beschikken, kunnen bereiken. Laat ons het er dus maar op houden dat Odulphus inderdaad uit Oirschot-Best afkomstig is: anders zou zijn cultus in het bisdom Luik ook niet te verklaren zijn geweest.

Ik ben in dit stukje veel te geleerd geweest. Misschien is het beter om gewoon weer even naar de Dommel te gaan en de beek zacht voorbij te zien glijden, te zien stromen, geel en modderig, langzaam, zacht. Vol verhalen van nu en lang geleden. *Lentas dum flavens Dummela mittit aquas!*

Michiel Verweij

De ridder bekruipt zich. Wat betekende dat?

Dit vroeg de lerares Nederlands, *vormingsklas* tweede helft vorige eeuw. Deze vorm van oriëntatiejaar rond vervolgoopleidingen zal menigeen inmiddels tamelijk onbekend zijn. De onderwijzdame met stijve knot en in lange saaie rok behandelde een stukje proza uit de middeleeuwen. Niemand reageerde. Nou dacht ik -verlegen en verre van popu tussen zo'n 20 vlotte grietjes- misschien maak ik nu eens indruk met een goede beurt. "Eh, ik meen iets van een kruis slaan." "Dat klopt." Maar die handeling voordoen, het hierop volgende verzoekje, nee, dat vond ik te eng. Gelukkig was het lesuur eigenlijk al om. Er werd besloten om dit onderwerp door te schuiven naar een volgende gelegenheid. Waar het overigens nooit van kwam. En ik zou wel de laatste zijn om het in herinnering te brengen!

Hoe wist ik, puur protestants opgevoed, iets meer over katholieke gewoontes? Als jong meisje was ik eens op het verjaarspartijtje van buurmeisje Stanneke. Zelfs met brood eten er bij. Zo betrad ik voor het eerst een *roomsche* omgeving. Ah! Wat sfeervol met meerdere beelden en dat geheimzinnige, brandende godslampje. Plus meer vrome verrassingen. Dit kroostrijke gezin (elf kinderen) begon en beëindigde de maaltijd als volgt: een kruis slaan, voor en na enkele onverstaanbare zinnen. Snel berekende ik in totaal per etmaal twaalf eendere bewegingen, uitgaande van drie maal per dag aan tafel. Zou dan het gebodene ook beter smaken? Bij ons thuis verliep het korter en kaler. Alleen deze regels voor het eten: *Heer, zegen deze spijs en drank, amen*; en als afsluiting: *Heer, dank voor deze spijs en drank, amen*.

volgt: een kruis slaan, voor en na enkele onverstaanbare zinnen. Snel berekende ik in totaal per etmaal twaalf eendere bewegingen, uitgaande van drie maal per dag aan tafel. Zou dan het gebodene ook beter smaken? Bij ons thuis verliep het korter en kaler. Alleen deze regels voor het eten: *Heer, zegen deze spijs en drank, amen*; en als afsluiting: *Heer, dank voor deze spijs en drank, amen*.

Slechts éénmaal -wij kwamen niet vaak elders- hoorde ik als tiener een variant op deze tekst tijdens het verblijf bij, net als wij, hervormde schepselen. Van de heer des huizes, later mijn biologieleraar op de Chr. H.B.S., herinner ik me helder de volgende zinnen: *Waar menigeen eet brood der smart; hebt Gij ons mild en wel gevoed; maar geef dat onze zielen niet aan dit vergank'lijk leven klev'*; *maar alles doe wat Gij gebiedt; en eind'lijk eeuwig bij U leev'....* Oef, dat waren verwarrende kreten. Ons bestaan was, mede door huiselijke toestanden, niet al te vrolijk maar bijvoorbeeld nu al verlangen naar het einde, al dan niet in de hemel? Doch! Ons was dogmatisch ingepeperd: van de bijbel en aanverwant leergezag mocht *geen tittel of jota* verloren gaan. Alles moest *toen* letterlijk worden aangenomen en nageleefd.

De rijkdom van meer liturgische gebaren zou duidelijker worden via mijn anglicaans geworden mama. Met haar bezocht ik later enige tijd Holy Trinity Church (bij het Wilhelminapark/Utrecht). In dit sfeervolle kerkje, ook favoriet als trouwlocatie voor andersdenkenden, waren de *services* plus

interieur een stuk levendiger. Bloemen, kaarsen, knielbanken. En onder meer een houten engel als lessenaar. De meeste bezoekers bogen in het middenpad richting altaar en sloegen op meerdere momenten -zoals aan het einde van de *Creed*- een kruis. Meestal nog wat in het verborgene werd dit ook voor mij een geliefde en steeds vaker toegepaste mini-bede richting het Hogere.

Als puber zag ik in de krant vermeld dat Jean-Paul Belmondo een rol als priester vervulde in *Léon Morin, prêtre*. Bioscoopbezoek en andere uitjes waren in die periode vrij zeldzaam. De naam van deze acteur zei me verder weinig, maar dit wilde ik niet missen. Dus centjes gespaard en op naar Camera, net als Studio aan de Oude Gracht; de plek voor twee bioscopen met meer DoorDenk-films. Zwart/wit trouwens, 1961.

Het verhaal speelde in Frankrijk tijdens de bezettingsjaren. Opnieuw zie ik J.P.B. als devoot pastoor, alle heilige mis-gebaren en taken integer vervullende. Ook het verticale/horizontale verbindingsritueeltje -soort brug tussen hemel en aarde- kwam regelmatig in beeld. Verder wordt hij via het biechthoren de vertrouwenspersoon van een vrouw met echtgenoot-in-krijgsgevangenschap. De nu solo dame valt voor de gewijde herder en beleeft in haar fantasie een romance. Maar de geroepen beelddrager des Heren blijft zijn geloftes trouw en gaat alleen voor God door de knieën.

Thans naar de 21e eeuw. Het buro waarvoor mijn Lief parttime werkt, plande een jubileumbijeenkomst. Geen hobby van ons, zo'n happening, maar nu gingen we er toch maar eens heen. Het evenement vond plaats in een knus café-restaurant. Na enkele speeches was er het een en ander te nuttigen.

Wij schaarden ons temidden van onbekenden met een kop soep om de ronde tafel. Qua religieuze elementen ga ik tegenwoordig *en plein public* iets vrijer om met mij dierbare gewoontes. Maar waar ziet men nog mensen bidden voor de maaltijd? Welke start door mij al eerder werd vervangen door dat kruisje, een *Gebenedijd Gebaar Op Hoop Van Zegen*. Aarzelend maar tegelijk minder huiverig in deze setting, namelijk een van origine r.k.-organisatie, maakte ik dit Drieëenheidsteken. Dat overigens direct -en positief- opgemerkt werd door een vriendelijke man tegenover ons. Hij was vlot gekleed in paarse trui en sportieve ribbroek. We raakten geanimeerd in gesprek over geloofszaken. Ik benadrukte dat het voor mij een oecumenisch gebaar is. Hij voegde toe priester te zijn van de orde der Lazaristen. Daarvan had ik echter, hoewel inmiddels ruimer op de hoogte van religieuze varianten, nog nooit gehoord. Ook deed hij Pro Deo pastoraal werk in een zorgcentrum. Kortom: deze pater werd onze vriend. Via hem mocht ik in de kapel van diezelfde locatie instrumentaal aan vieringen gaan meewerken. Helaas is hij ons recent ontvallen, op de leeftijd van 81 jaar; nu *in stilte verhuisd naar ons hart*.

Boek langer terug gelezen: *Het kruis in de asfaltjungle* door David Wilkerson. Deze autobiografische roman speelt in de slums van New York. De tot Christen bekeerde hoofdpersoon, nu vrij van meerdere verslavingen,

komt daar later onverwachts zijn vroegere drugsmaat Harry tegen. Langer terug deelden ze binnen een zeer rauwe realiteit een crimineel bestaan. Nu staat die ander daar ineens, verwaarloosd uiterlijk, sjofel gekleed en zichtbaar bewapend. David draagt slechts een bijbel bij zich waarin hij las hij over de geweldloze wegwijzer: *van zwaarden naar ploegscharen*. Omdat een goed gesprek al meteen niet haalbaar blijkt, wordt het een fors angstige confrontatie. Harry wil hem namelijk terug in zijn bedenkelijke milieu en wordt bij weigering steeds dreigender. Zijn nu gelovige makker kan dan alleen dit bedenken: het kruisteken. Dit voor de ander volkomen vreemde ritueel, dat hij wellicht magische/duivelse krachten toedicht, doet hem ijlings vertrekken. David blijft ongedeerd...

Zo levensreddend zal het niet altijd werken. Maar ik ervaar een moment van weldadige rust en bemoediging bij deze vrome actie die ik me zelfs heb aangewend vlak voor een muzikaal optreden en bij belangrijke medische afspraken. Daardoor ontstonden eveneens boeiende gesprekken. Nooit werd het bespot of zo. Zelfs verder seculiere voetballers praktiseren het.

Ambriëlla

Gebed voor de zondag

Goede God,
Jezus heeft uw Boodschap van
liefde en bevrijding, vrede en vreugde
aan ons doorgegeven.
Mogen wij ons gezonden weten,
zo bidden we U,
om te laten horen en te laten zien
dat uw Rijk van liefde en vrede
is aangebroken.
Schenk ons daartoe de kracht van uw Geest
die ook Jezus bezielde.
Amen.

Het leven gewogen (deel 6)

Wanneer u de naam Enzo Bianchi op uw computer intikt, ontmoet u een zeer bijzondere persoon met vele talenten. U weet al uit vorige beschrijvingen dat hij een uitmuntend Bijbelkenner is en tot in de hoogste kringen van de Kerk wordt gewaardeerd. Maar hij is meer. Hij is ook de stichter van een mannelijke congregatie die een beetje lijkt op de broederschap van Taizé. Als monnik is Enzo Bianchi niet iemand die alleen maar in zijn cel verblijft om zijn Godsontmoeting te beleven. Hij integreert alle goede dingen die het leven en de mensen elkaar schenken. Zijn relatie met de natuur is open naar God toe.

In deze korte beschrijving gaan wij in op het geloof van oudere mensen.

Een andere manier van bidden weerspiegelt de verandering die plaatsvindt in ons geloof. We spreken God aan als een Jij, na zijn zachte stem gehoord te hebben in zijn woord en in het dagelijkse leven. Wij bidden als oudere mensen niet meer op onze knieën of ter aarde geworpen, want ons lichaam heeft moeite met zulke houdingen. Wij bidden eerder lange tijd neerzittend op zoek naar de onzichtbare. Misschien zeggen ouderen niet veel gebeden meer op, maar ze zijn gebed: hun leven is één gebed. Ze geven zich over aan Gods licht, zonder bescherming, zonder enige verdediging, puur zoals zij zijn. Oude mensen weten dat de Heer alles weet en dat het niet nodig is om het lang te maken. Het gebed veroudert mee in zijn vorm tot op het moment dat we alleen nog 'ja' en 'amen' zeggen, om daarna niets meer te zeggen omdat we de kracht niet meer hebben. Enzo Bianchi zegt: Ik heb monniken gekend die in de laatste uren van hun leven alleen maar een icoon voor ogen hadden. Dat was hun gebed. Hun ogen zochten ernaar. Soms met een traan en soms met een glimlach.

Bidden is in de eerste plaats luisteren naar een aanwezigheid, die we, zelfs als we deze niet meer met woorden kunnen bereiken, blijven aanroepen. De gebeden van oude mensen in de Bijbel of in de christelijke traditie worden niet meer opgezegd, ze worden met hun hele persoonlijkheid geleefd.

Ons geloof kan zwakker worden maar de liefde kan aan kracht winnen. En omdat de liefde de enige kracht is die de dood weet te overwinnen, kan zij het afnemen van al onze gebedspraktijken overstijgen.

Wordt vervolgd

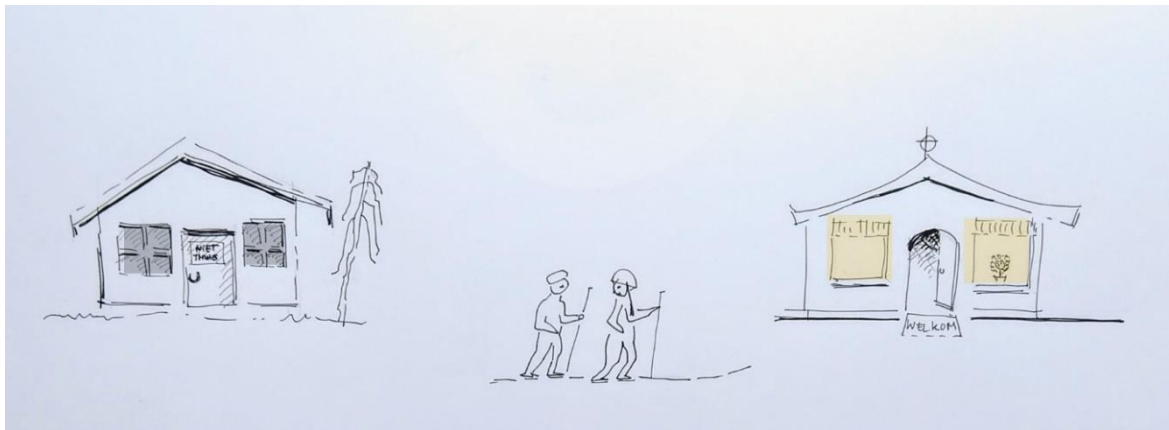
Dolf van der Linden osa

Wij zijn samen onderweg

Dit evangelie van Marcus staat opvallend vol met beelden die ook regelmatig in dromen voorkomen. Daarom denk ik dat deze ene boodschap op twee manieren kan worden gelezen. Op de normale manier en als een levendige droom. Die je, eenmaal wakker geworden, nog eens doet nadenken. Om je te helpen tot een beter inzicht te komen van wat je onbewust bezighoudt.

Jezus stuurt ons op reis. *Op reis gaan* staat voor winst, zelfontdekking en vooruitgang. Je mag genieten van wat je doet. We worden hier uitgenodigd om na te denken over de reis van ons eigen leven. Wat ging er goed, wat kan er nog beter?

Twee aan twee worden we uitgezonden. Hij is immers altijd bij ons, je bent nooit alleen op je levensreis. Je krijgt *macht over onreine geesten*, want Hij je zal altijd waarschuwen voor het kwade, zodat je daar niet bang voor hoeft te zijn.

Neem weinig mee, je overbodige ballast mag je van Hem afwerpen, dat zal je enkel maar vertragen in je ontwikkeling. Zuiver geestelijk voedsel is wat je nodig hebt en daar zal Hij gaandeweg wel voor zorgen. Een *stok* is handig, die ondersteunt je en ook *sandalen*, ze geven je beter grip. Je weet immers van tevoren al wat je basis is en je mag daarop verder bouwen.

Reis van huis tot huis, zoek vertrouwde situaties op, dan zal het je zeker goed gaan. Het is ook mogelijk dat je op *onbekend terrein* komt, dan ben je in je leven aan iets helemaal nieuws begonnen. *Maar mocht er een plaats zijn waar je niet welkom bent*, als je wordt gedwongen om dingen te doen die ingaan tegen je normen en waarden, zodat je je belast voelt en niet meer op je gemak, maak dan dat je wegkomt! Laat dat *huis en die mensen* achter je en trek verder.

Het leven is zeker de moeite waard. En wát je voor de kost doet, of je professor bent of putjesschepper, is eigenlijk van minder belang. Het is de manier waaróp je het doet, die telt. Je manier van leven, *je gezondheid*, zal anderen inspireren.

Ga in Vrede, ga samen met Jezus, die zegt: *Ik ben de Weg*.

Anita van der Kam

Wat is onze zending als christen?

Voor mij is de kern van Jezus' boodschap aandacht hebben voor wie minder is, klein en niet in tel. God nodigt Jezus, mij, jou, ons, uit om te zien naar mensen die leven aan de rand. Zij die aan de rand leven opnemen, dat wordt van ons gevraagd.

Mensen die onvrij zijn, hun vrijheid teruggeven en iedereen laten horen dat we er zijn voor de ander. Want we hebben ons leven niet gekregen om het voor onszelf te houden, maar te delen aan anderen.

René Hornikx

Zending

We hebben ons op uitnodiging van de Heer hier verzameld.

God heeft ons gesterkt met zijn Woord.

Nu kunnen we op weg
om zoals Jezus, Gods getuigen te zijn
in de wereld.

De Enige vergezelt ons en zegent ons:

In de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen.